

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/39/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8805010181
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8805010181.6

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Rastislava Vargu, PhD., L.L.M., MBA na verejnom zasadnutí konanom dňa 12. septembra 2019, v trestnej veci proti obžalovaného B. B., pre trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zákona účinného do 1.1.2006, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 1T/115/2005 zo dňa 21. marca 2018 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie obžalovaného B. B..

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 1T/115/2005 zo dňa 21. marca 2018 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 1T/115/2005 zo dňa 20. júla 2018 bol obžalovanému B. B. pri nezmenenom výroku o vine pre skutok právne kvalifikovaný ako trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zákona účinného do 1.1.2006, uložený

podľa § 235 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31.12.2005, v nadväznosti na § 35 ods. 3 Trestného zákona účinného do 31.12.2005, v nadväznosti na § 35 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona účinného do 31.12.2005, súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov a 3 mesiacov.

Podľa 39a ods. 2 písm. b) Trestného zákona účinného do 31.12.2005 bol obžalovaný na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradený do II. nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 35 ods. 3 Trestného zákona účinného do 31.12.2005 bol zrušený výrok o treste, o ktorom bolo rozhodnuté trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 1T/79/2004, zo dňa 06.05.2004, doručeným obžalovanému dňa 16.08.2004, ktorým bol obžalovanému podľa § 202 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.12.2005 uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov nepodmienečne, ako aj všetky obsahovo nadväzujúce výroky, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom obhajcu odvolanie obžalovaný, ktoré odôvodnil jednak sám ako aj jeho obhajca. Obžalovaný v doplnení svojho odvolania poukazuje na to, že mu boli zle započítané tresty, ktoré v ďalších častiach popisuje. Vo výkone trestu za viaceré jeho odsúdenia bol 65 mesiacov a 18 dní. Zvyšok trestu po započítaní by len predstavoval 8 mesiacov a 2 dni. Keďže ide o skutok z roku 2004 a obnova konania bola povolená len v jeho prospech, nemôžu mu byť vyčítané žiadne priťažujúce okolnosti, ktoré neboli uplatnené v pôvodnom konaní. V súčasnej dobe už pominul účinok individuálnej ako aj generálnej prevencie trestu. Trest by začal vykonávať až v roku 2021, čo sa míňa účelnosti trestu. V predchádzajúcom konaní mu bol ukladaný trest na dolnej hranici trestnej sadzby, pričom boli starostlivo zvážené všetky okolnosti skutku. Poukazuje aj na krátkosť doby, počas ktorej násilné konanie použil a hlavne tú skutočnosť, že od konania sám upustil,

skutok nebol spáchaný závažným spôsobom, čo by malo byť zohľadnené pri výške trestu. Požiadal o zrušenie rozsudku okresného súdu a aby bol vynešaný rozsudok na spodnej hranici trestnej sadzby.

Obhajca obžalovaného dôvodí tým, že trest uložený napadnutým rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou dňa 21.03.2018 považuje za neprimerane prísny a to s ohľadom na okolnosti jeho spáchania, a teda na stupeň jeho nebezpečnosti pre spoločnosť. Aj keď sa mu kladie za vinu násilný skutok, je potrebné zohľadniť krátkosť doby, počas ktorej toto násilné konanie voči poškodenému použil a skutočnosť, že od svojho konania aj sám upustil. Poškodenému pritom nevznikla ani žiadna ujma. Podľa jeho názoru, uložená výmera trestu, vzhľadom na špecifické okolnosti prípadu, ani nezodpovedá účelu trestu predpokladaného Trestným zákonom. Skutok, za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov a troch mesiacov, sa stal ešte v roku 2004. Má za to, že v súčasnej dobe už pominul účinok individuálnej ako aj generálnej prevencie trestu. Vo výkone uloženého trestu odňatia slobody by pokračoval až v roku 2021, teda 17 rokov po spáchaní skutku, pričom zvyšok nevykonaného trestu by predstavoval 8 mesiacov a 2 dni. Domnieva sa, že otázku nápravy páchatel'a nemožno riešiť iba s prihliadnutím na jeho osobu a jeho kriminálnu minulosť. Vždy je potrebné, aby sa brali do úvahy aj ostatné hľadiská. V prípade, že dôjde k disproporcii medzi jednotlivými druhmi prevencie, vedie to k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, a teda aj k jeho nespravodlivosti, vnímanej jeho osobou ako aj spoločnosťou. Väčšiu časť uloženého trestu v trvaní 3 rokov, 6 mesiacov a 28 dní už vykonal v roku 2010, správal sa počas jeho výkonu v súlade s ústavným poriadkom a má za to, že už vykonaný trest odňatia slobody naplnil, okrem iného, aj svoj represívny účel. Navrhol zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o treste a uložiť trest na dolnej hranici trestnej sadzby.

Na základe takto podaného odvolania krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že odvolanie nie je nedôvodné.

Odvolací súd v prvom rade poukazuje na to, ako to správne uvádza aj prvostupňový súd, že uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 04.10.2017, č. k. 13Nt/6/2017-40, na podklade žiadosti odsúdeného na povolenie obnovy konania z dôvodu straty účinnosti ustanovenia 35 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31.12.2005, na základe nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 28.11.2012, sp. zn. PL ÚS 106/2011, ako aj nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 03.09.2015, sp. zn. ÚS 46/20015, bola povolená obnova konania vedená na okresnom súde pod sp. zn. 1T/115/2005 a zároveň bol týmto uznesením zrušený výrok o treste uložený odsúdenému B. B. rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 1T/115/2005-80, zo dňa 14.12.2005, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č. k. 3To/8/2006-94, zo dňa 01.06.2006. Takisto boli týmto rozhodnutím zrušené všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na zrušený výrok o treste, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

Z vyššie uvedeného preto jednoznačne vyplýva, že obž. B. B. bola povolená obnova konania len vo vzťahu k výroku o treste a nie aj k výroku o vine.

Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o druhu trestu a jeho výmery postupoval v súlade s ustanovením § 31 ods. 1 veta prvá Trestného zákona účinného do 31.12.2005, pričom okresný súd prihliadol na stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť (§ 3 ods. 4 tohto zákona), na možnosť nápravy a pomery páchatel'a. Po zrušení tohto pôvodného rozsudku vo výroku o treste, po povolení obnovy konania, musel byť tomuto odsúdenému ukladaný trest v rámci už inak upravenej trestnej sadzby tak, že súd vychádzal najprv zo základnej trestnej sadzby trestu odňatia slobody pri trestnom čine vydierania podľa § 235 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31.12.2005, ako najprísnejšie trestaného trestného činu, ktorá bola určená v rozpätí od 2 rokov do 8 rokov. V zmysle ustanovenia § 35 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona účinného do 31.12.2005, v ktorých bola upravená tzv. asperačná zásada, v nadväznosti na ustanovenie § 35 ods. 3 Trestného zákona účinného do 31.12.2005, v ktorom zas bol upravený súhrnný trest, však bolo potrebné hornú hranicu trestnej sadzby trestu odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestaného, teda trestného činu vydierania podľa § 235 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31.12.2005, zvýšiť o jednu tretinu a obžalovanému tak ukladať trest odňatia slobody vo výmere od 2 rokov do 10 rokov a 8 mesiacov. Zároveň však v zmysle citovaných náleзов Ústavného súdu SR už nebolo nevyhnutné obžalovanému ukladať trest odňatia slobody v hornej polovici takto určenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody. Prvostupňový súd pri opätovnom rozhodovaní o výmere trestu

odňatia slobody tomuto obžalovanému prihlíadal na tú skutočnosť, že tento páchatel bol v minulosti už opakovane súdne trestaný a to pred samotným spáchaním žalovaného skutku celkovo už 6-krát, pričom s výnimkou posledného jeho odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 2T/144/2004, zo dňa 05.01.2005, kedy bol odsúdený za majetkovú trestnú činnosť, išlo o odsúdenia výslovne za jeho násilnú trestnú činnosť, konkrétne bol pritom postihnutý za trestné činy výtržníctva a ublíženia na zdraví. U odsúdeného tak bolo potrebné zohľadniť ten fakt, že už v čase pôvodného rozhodovania išlo u neho o rovnorodú (druhovú) recidívu, na čo bolo potrebné prihlíadať aj pri ďalšom rozhodovaní súdu o výmere trestu odňatia slobody. Okresný súd následne v ďalších častiach svojho odôvodnenia podrobne rozoberá aj následné odsúdenia obžalovaného, ktoré nastali po spáchaní teraz súdeného skutku a z dôvodu ich opätovného neopakovania krajský súd na ne na tomto mieste odkazuje.

Vzhľadom na nasledujúce odsúdenia obžalovaného B. tak prvostupňový súd dospel k záveru, že takto vykonaný skrátený trest odňatia slobody nebol postačujúci, a teda, že prognóza nápravy u tohto obžalovaného nie je priaznivá. Súd sa zároveň spravoval tou úvahou, že obžalovaný napriek tomu, že mu bola v predmetnej, ale aj v iných trestných veciach, poskytnutá možnosť preukázať, že takéto násilné protiprávne konanie, napriek jeho predchádzajúcim odsúdeniam za obdobné konania, nie je bežnou súčasťou jeho života, tento sa aj počas plynutia skúšobnej doby podmiennečného prepustenia v tejto trestnej veci, či aj po jej uplynutí, opakovane dopúšťal rôznorodej a to aj obdobnej násilnej, dokonca rovnako závažnej trestnej činnosti. Z tohto dôvodu dospel súd prvého stupňa k presvedčeniu, že v osobe odsúdeného ide o kriminálne narušeného páchatela, u ktorého je vysoko pravdepodobné opätovné páchanie obdobnej trestnej činnosti, a teda nielen z hľadiska individuálnej, ale predovšetkým z hľadiska generálnej prevencie za dostatočný a postačujúci nemožno považovať trest odňatia slobody na samej spodnej hranici základnej trestnej sadzby trestu odňatia slobody posudzovaného trestného činu. S ohľadom už aj na ním doteraz vykonaný trest odňatia slobody v predmetnej trestnej veci, z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie, je adekvátny a postačujúci súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov a 3 mesiacov, teda ešte v prvej polovici základnej trestnej sadzby trestu odňatia slobody žalovaného trestného činu. Záverom súd I. stupňa poznamenal, že za predmetný čin by v žiadnom prípade nebolo možné tomuto obžalovanému ukladať trest odňatia slobody na samej spodnej hranici trestu odňatia slobody, teda v trvaní 2 rokov, ako sa domnieval samotný obžalovaný, ktorý by bolo možné ukladať snáď len prvotrestanému páchatelovi.

Okresný súd zároveň v súlade so zákonom rozhodol jednak o zaradení obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do II. nápravno-výchovnej skupiny (obžalovaný bol totiž v posledných 10 rokoch vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin), tak aj o ukladaní súhrnného trestu.

S takto uvedeným odôvodením vyneseného výroku o treste sa v celom rozsahu stotožnil aj odvolací súd a osvojujúc si tam uvedenú argumentáciu na ňu odkazuje.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam je nutné uviesť, že krajský súd v rámci odvolacieho konania nepreskúmaval výrok o vine. Obnova konania bola obžalovanému povolená výlučne len vo vzťahu k výroku o treste. Pri posudzovaní závažnosti konania obžalovaného je nutné prihlíadať aj na predchádzajúcu trestnú minulosť obžalovaného, pričom ani podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody aj za teraz súdený skutok neprišlo obžalovaného, aby viedol riadny život a nedopúšťal sa ďalšej protiprávnej činnosti. Napokon Okresný súd Prešov uznesením sp. zn. 41PP/8/2010 zo dňa 19.09.2014 vyslovil, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody aj v tejto trestnej veci neosvedčil a zvyšok trestu vo výmere 2 rokov 9 mesiacov a 2 dni vykoná, čo taktiež napovedá a svedčí o narušenosti osobnosti obžalovaného a jeho snahe viesť na slobode riadny život a dodržiavať právne predpisy. Krajský súd má preto za to, že uložený trest odňatia slobody trvaní 4 rokov a 3 mesiacov, teda pri dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby (od 2 rokov do 10 rokov a 8 mesiacov) so zaradením na jeho výkon do II. nápravno-výchovnej skupiny zodpovedá zásadám pre ukladanie trestov.

Trest totiž plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti), a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti).

Najmä povaha, spoločenská nebezpečnosť spáchaného trestného činu a osoba obžalovaného predstavujú také podstatné skutočnosti a okolnosti prípadu, na podklade ktorých aj krajský súd dospel k záveru, že na nápravu páchatela a k odradeniu iných od páchania takejto trestnej činnosti z pohľadu individuálnej a generálnej prevencie, je potrebný výkon uloženého trestu odňatia slobody v takej výmere, ako ju určil súd prvého stupňa a to aj napriek dobe, ktorá uplynula od jeho spáchania.

Záverom krajský súd len dodáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojínštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby krajský súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd riadny opravný prostriedok obžalovaného B. B. vyhodnotil ako nedôvodný a jeho odvolanie postupom podľa § 319 Tr. poriadku zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.